

Bohoslužby v Hanušovicích 7.května 2017

J 10, 1-10

Milé sestry, milí bratři, přelézání plotů byla v našich dětských letech docela zábava. Někdy dokonce i nutnost. To když jsme si krátili cestu zadem a neměli pochopitelně klíč od brány. Přelézt plot či bránu bylo poměrně snadné. A také jednodušší, než to celé obcházet až ke dveřím. Zajímavé je, že jako dospělí jsme to už tak běžně nepraktikovali. Přeci jen to vypadá asi trochu jinak, když dospělý člověk leze přes plot. Vzbudí to více pozornosti, neboť je zřejmé, že nejde o dětský rozmar, ale jedná se nějakou mimořádnost. Právě ta nezvyklost takového jednání je důvodem, proč Ježíš mluví o tak běžné záležitosti jako vcházení dveřmi.

Jsme zvyklí, že věci mají svůj řád, časem si zvykneme na určité způsoby jednání lidí v našem okolí. Stane-li se něco jinak, zpozorníme, znejistíme. Mimořádnosti většinou nevěstí nic dobrého. U toho ovčince je to celkem zřejmé. Když se tam objeví někdo jiným způsobem než je běžné, ukazuje to k čemusi nekalému. Proč se ten člověk nevydal stejnou cestou jako vždy? Proč se objevuje z jiného směru, než je běžné? Co stojí za touto mimořádností? Co má za lubem? Musí mít něco za lubem, když se vyhýbá běžnému příchodu. Vstupuje cestou, která působí nejistotu, nedůvěru. Taková věc je tedy zřejmá. Je to jasné učedníkům, je to často jasné nám. Proč to ale Ježíš říká? K čemu ukazuje? Jak jsme četli, učedníci nějak nepochopili, co tím chtěl Ježíš říct. O čem mluví tak zřejmé přirovnání? Na koho může myslet, když mluví o zlodějích, kteří vstupují do stáda ovcí?

Význam tohoto přirovnání se dá poznat na dvou různých rovinách. První z nich je srovnání Ježíše a těch, kdo přišli před ním. Nejde zde o proroky, jde o ty, kteří přicházejí, aby lid učili a vedli. Výrazným rysem toho, kdo jde přes plot, je způsobení chaosu a nemožnost to stádo někam vést. Ovce takového člověka neslyší, nejdou za ním. Této řeči předchází uzdravení slepého s tím spojené označení farizeů a zákoníků za ty, kteří jsou vlastně oněmi slepými vůdci lidu. Jsou těmi, kdo nikam nevedou, ale spíše svádí, uvádějí do zmatku. Proto se nabízí porozumět takto právě i té řeči o zlodějích v ovčinci. Nejde o to, že by ti zákoníci a farizeové kradli lid pro sebe. Jde spíše o ten zmatek, který působí, o tu nemožnost vést, protože nebudí mezi lidem důvěru. Přicházejí s něčím co není lákavou cestou na dobrou pastvinu, ale spíš

důvodem se někam ukrýt. V tom se od nich liší Ježíš. Jeho jednání, jeho příchod vzbuzuje důvěru, je pozváním na cestu následování. Ježíš je ten, za kým se lidé nebojí jít, v jeho hlase cítí něco, co je nějakým způsobem blízké a známé. Nezní cize a chladně jako dosavadní učitelé a zvěstovatelé cesty Hospodinovy. Na základě zkušenosti s tím, jak se oni vůdcové postavili k uzdravení slepého, tedy že ho odsoudili skoro jako zločince a vůbec si nevšimli učiněného zázraku, který toho slepého vysvobodil, přivedl ho zpět k plnému životu, Ježíš ukazuje, že je možný i jiný přístup. Zdůrazňuje rozdíl mezi oněmi zákoníky a sebou, rozdíl mezi přístupem vedeným jen literou Zákona a přístupem hledajícím smysl a podstatu této litery. Je potřeba, aby si to učedníci uvědomili. Důležitým prvkem Ježíšovy služby je právě onen důraz dobrého pastýře. Nepřišel kvůli zázrakům, aby přišel, aby lidé slyšeli Boží hlas, kterému smejí porozumět a jít za ním. Ježíš je tedy ten, který nepřichází pokoutně s postanými úmysly, ale přichází hlavním vchodem, aby bylo zřejmé, o koho se jedná.

Druhá rovina souvisí s takovým mírným posunem významu těch dveří. Ježíš nejprve ukazuje k tomu, že ten správný pastýř přichází dveřmi, pak ale sám o sobě mluví jako o dveřích, kterými ty ovce mohou procházet na dobrou pastvu. Je-li Ježíš dveřmi, pak se obrací s oním přicházením právě k nám. My jsme nyní ti pastýři, kteří mají vcházet jím jako dveřmi a také tudy vést jeho ovce na pastvu. Ježíš tak ukazuje k sobě jako prostředníku mezi člověkem a Bohem. Ukazuje k cestě, která se otevírá jeho dílem. Ukazuje k rozhodnutí, které člověk nyní může vykonat. Je to zajímavé, když si uvědomíme, že o sobě jako dveřích mluví ve srovnání s těmi, kdo tu byli před ním. Oni nešli přímo, něco obcházel. Jestliže je Ježíš dveřmi, potom je zřejmé, že to přelézání ohrady se týká obrazně řečeno obcházení Ježíše. Co takové obcházení ale může znamenat? Jak mu můžeme rozumět? Vždyť mnozí Ježíše ani nemohli znát, jak jej tedy mohli obejít. Opět se dostáváme k Božímu dílu, které se stává patrné právě v Ježíši. Čím je Ježíš oněmi dveřmi? Je to tím, že nese slovo života, slovo o Boží milosti. Právě tento důraz na milost chyběl těm, kdo přicházeli před Ježíšem. Mluvili o zákonu a trestu. Jenže cestou života je pouze Boží milost.

Máme zde před sebou dva pohledy na pastýře, na ty, kteří vedou Boží stádo. Je zcela zřejmé, že jsou to pohledy, které nemluví jen o Ježíši, ale dotýkají se dnes každého z nás. Boží stádo stále potřebuje pastýře. Je to sice trochu divné přirovnat společenství církve k ovčím, které sami nic nezmůžou, ale je to pravdivé. Ať již na základě svědectví jiných, nebo na základě vlastní zkušenosti, poznáváme, že sami cestu spásy a pokoje najít nedokážeme. Jenže někdy je těžké, abychom sami zaslechli Ježíšův hlas, který nás volá na tu cestu života, který nás na ni provází. Potřebujeme stále někoho, kdo nás učí Božím cestám, kdo nás na nich provází, kdo nám pomáhá hledat a nacházet Ježíše v našich životech. Potřebujeme někoho my, ale také sami se takovými pastýři stáváme. Provázíme druhé na jejich cestě víry, jejich cestě hledání. Při této službě pak máme před sebou dvě cesty, jak ji konat. Ta první možnost je přelézání ohrady. Tedy obrazně. Co to znamená je docela jednoduché. Stačí se zamyslet nad tím, proč nejít dveřmi, ale hledat jinou cestu. První důvod může být docela prostý. Je to zkratka. Dnešní svět je hodně uspěchaný, rád hledá cesty, jak si našetřit trochu víc času. Vztít cestu zkratkou se tak úplně nabízí. Jako se nám to nabízelo, když jsme byli dětmi a nechtělo se nám obcházet celý

blok kvůli tomu, abychom šli dveřmi. Spěch, zjednodušení, šetření, to se dá promítnout i do vedení těch, kteří jsou nám svěřeni. Přelézání ohrady tak nemusí být nutně působeno tím, že chceme škodit. Spíše je působeno tím, že myslíme více na sebe než na službu, která je nám svěřena. Prostě tomu nechceme dávat nějak mnoho času a sil. Výsledek se brzy ukáže. Pastýř lezoucí přes plot přináší zmatek a zkázu. To platí i o naší službě, kterou odbýváme. Nepřinese ovoce, ale zmatek a nakonec i zkázu. Když nedáme službě dostatek času, projeví se to v jejím výsledku. K takové zkratce vlastně patří i to, co Ježíš kritizoval na zákonících a farizeích. Je to jakési zjednodušení cesty víry, redukované na mechanickou poslušnost několika příkazů a zákazů. Dalo by se to označit jako vedení k akademické, teoretické víře založené na mechanických úkonech, ale postrádající každodenní zápas na modlitbách o poznání Boží vůle.

Druhým důvodem lezení přes ohradu je snaha vyhnout se dveřím. To je docela vážné. Většinou se tak děje proto, protože se člověk necítí hoden, nebo se z jiného důvodu těch dveří bojí. Nejde tedy ospěch či jiné zkratky, ale ostych z Ježíše. Možná i taková bezradnost nad tím, co si s Ježíšem počít ve vlastním životě. Někdy to tak také bývá, že člověk rád přijme Ježíšovo učení, ale nějak se nedokáže srovnat s tím, že Ježíš není jen dobrý učitel etiky, ale je také mým Pánem. Ono se to projeví tak, že člověku je nějak těžko mluvit o Ježíši jako osobním spasiteli, jako tom, ke komu se můžu obrátit, tom, kdo je nám stále nablízku. Ježíš přeci není vzdálen mimo náš svět, ale je v něm přítomen, působí skrze svého Ducha v každém z nás. Není anonymní, ale skutečně osobní.

Takže obejít Ježíše jako dveře se dá, když člověk nedokáže Ježíše přijmout jako svého spasitele, nebo myslí tolik na sebe, že nemá čas myslet na ty, ke kterým byl poslán. Z toho vyplývá, že nepřelézat ohradu znamená stát se nejprve sám Ježíšovým následovníkem, jít za ním, obracet se k němu ve svém životě. Ježíš o sobě říká, že on je ta cesta, což s těmi dveřmi v tuto chvíli velice úzce souvisí. Projít Ježíšem jako dveřmi předpokládá jít také po něm jako cestě. K tomu Ježíš své učedníky připravuje. Jeho vzkříšením se před námi otevírá cesta nového života, cesta vedoucí na hojné pastviny jeho království. A právě své učedníky posílá, aby na tuto cestu zvali. A jde to jedině tehdy, když budeme přicházet skrze Ježíše, skrze jeho milost. Ne tedy sami za sebe se svými myšlenkami a filosofiemi, ale skrze Ježíše s jeho slovem, jeho zvěstí naděje. Právě touto cestou se může naplnit i skrze nás ono Ježíšovo zaslíbení, že přišel, aby jeho ovce měly život a měly ho v hojnosti. Proto přeci přišel a k tomu nás svým křížem a prázdným hrobem také sám zve.

Pane Ježíši, skrze tebe přišla milost a láska do tohoto světa. Skrze tebe máme nový život, skrze tebe nacházíme cestu pokoje. Prosíme o tvého svatého Ducha, aby nás tak vedl k tomu, abychom šli ve tvých stopách a byli pastýři, kteří vcházejí k ostatním skrze tebe a tvé dílo.

neděle 7.května 2017

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal
Pondělí, 11 Březen 2019 14:40 -

Amen.

p { margin-bottom: 0.25cm; line-height: 120%; }